

نقش ایמידرو در تحقق اهداف چشم‌انداز افق ۱۴۰۴

علی اصغر کارجویان
کارشناس ایמידرو

داشتن برنامه اجرایی متناسب با چشم‌انداز، ماموریت، ارزش‌ها و استراتژی‌ها در همه سازمان‌ها به‌ویژه برای سازمان‌های توسعه‌ی بزرگ مانند سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) که در سال ۹۳ سهم قابل توجهی در رشد اقتصادی کشور داشته و عملکرد آن بر منافع ملی اثرگذار بوده، ضرورتی غیرقابل اجتناب است.

استفاده بهینه از منابع محدود معدنی، ضرورت بهره‌برداری علمی معادن، تکرار نشدن اشتباهات گذشته، شناسایی زمین‌ها و فرصت‌های جدید و... ایجاب می‌کند در این بخش برنامه‌ریزی جامع و دقیقی انجام شود.

عالی‌ترین و جامع‌ترین برنامه کشور، که در راس همه برنامه‌هاست، قانون اساسی جمهوری اسلامی و پس از آن سند چشم‌انداز نظام است. سند چشم‌انداز اهداف کلان قانون اساسی را در یک بازه زمانی ۲۰ساله دنبال می‌کند، برنامه‌های ۵ساله نیز به صورت کمی‌تر و برنامه‌های یکساله نیز به صورت کاملاً اجرایی همان اهداف را دنبال می‌کنند.

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به‌عنوان یک شرکت مادر تخصصی که براساس قانون تاسیس و اساسنامه خود اداره خواهد شد، نیز برنامه‌های خود را برای تحقق اهداف سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ و سند راهبردی توسعه صنعتی کشور به‌منظور کمک و تسهیل به توسعه معادن و صنایع معدنی، اجرای طرح‌های استخراج، فرآوری و اکتشاف مواد معدنی، احداث، توسعه، تجهیز و نوسازی صنایع تولیدی متالورژی و توانمندسازی بخش خصوصی، ترسیم کرده است.

ایمیدرو با حمایت از تشکلهای و صنوف خصوصی و توانمندسازی این بخش برنامه، دستیابی کشور به رتبه نخست تولید فولاد، آلومینیوم، مس و مواد معدنی را در منطقه در دست اجرا دارد. اهداف کمی ترسیم شده ایمیدرو در این بخش شامل دستیابی به تولید ۲۰۰ میلیون تن انواع محصولات معدنی، ۵۵ میلیون تن فولاد، ۸۰۰ هزار تن مس، ۱/۵ میلیون تن آلومینیوم، ۳۰۰ هزار تن روی، ۵ تن طلا و یک میلیون متر حفاری اکتشافی در پهنه جغرافیایی کشور است. همچنین دستیابی به سهم ۲/۵ درصدی بخش اشتغال کشور، کاهش ۵ درصدی هزینه‌های سرمایه‌گذاری در این حوزه و افزایش ۳ درصدی نسبت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به تولید ناخالص ملی، افزایش بهره‌وری و تحقیق و پژوهش و مسائل زیست‌محیطی و... از دیگر برنامه‌های ایمیدرو در افق ۱۴۰۴ است که با حمایت‌هایی که از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی به‌ویژه در تصویب لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (لایحه خروج از رکود) به عمل آمده، می‌توان امید داشت که اهداف سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی در افق ۱۴۰۴ در این بخش به‌وسیله ایمیدرو محقق شود.

تازه‌های معدنی

مذکره تولیدکنندگان فولاد

با بانک‌ها برای تامین نقدینگی

حمیدرضا طاهری‌زاده، نایب‌رییس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با بولتن اخبار فولاد، درباره مشکل نقدینگی شرکت‌های خصوصی فولاد اظهار کرد: بهره‌مندی شرکت‌های خصوصی فولاد از منابع مالی و تسهیلاتی، یکی از اولویت‌های مهم اقتصادی و صنعتی در زمینه متجلی ساختن اهداف تولید و توسعه بخش خصوصی فولاد کشور است.

به گزارش معدن ۲۴، وی افزود: تعامل با بانک‌ها هم یکی از ابزارهای اصلی کسب نقدینگی است ولی اعضای انجمن توجه دارند که دستیابی به این نقدینگی آن هم به هر قیمتی مقرون به صرفه نیست. چنانچه در سال گذشته سود بانکی به ۳۰ درصد هم رسید اما خوشبختانه در سال جاری با تمهیدات بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار این نرخ کاهش پیدا کرده است. طاهری‌زاده خبر داد: انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در نشست‌هایی که با بانک‌های صادرات، ملت و رفاه داشته سعی بر آن دارد که تفاهات و توافقاتی به دست آورد تا با کمک این بانک‌ها بتوانیم برخی از مشکلات و معوقات شرکت‌های خصوصی را مرتفع کنیم و امیدواریم در سال جاری بتوانیم با حل بخشی از مشکلات نقدینگی شرکت‌های فولادی، از بار سنگین تولیدکنندگان فولاد بکاهیم.

ژئوتوریسم معادن باستانی در کنار معادن مدرن کلید خورد

«نخلک» و «بایچه‌باغ» دیگر شهر ارواح نیستند

نداده‌ایم ولی گردشگری در معادن فعال هم قابل بررسی است و باید بر آن اعمال نظر شود.

در همین زمینه آیدین زینال‌زاده، کارشناس دفتر اکتشاف و وزارت صنعت، معدن و تجارت و مجری طرح ملی گردشگری در گفت‌وگو با اقتصادنیوز از زنجان آماده‌سازی معادن مس «بایچه‌باغ» زنجان به عنوان نخستین معدن متروکه‌ای که به عنوان جاذبه گردشگری نهایی شده خبر داده است.

مجری طرح ملی گردشگری در این باره گفت: معدن مس «بایچه‌باغ» زنجان به عنوان نخستین معدن دارای ظرفیت گردشگری به دانشگاه زنجان در حال واگذاری است که شرکت «میلان فیلم» هم در این پروژه ورود پیدا کرده تا گردشگری روستاهای اطراف آن معدن را هم به جریان بیندازد. زینال‌زاده با اشاره به آخرین پیگیری‌ها در زمینه طرح گردشگری معدنی گفت: هنوز کار تصویربرداری و جمع‌آوری اطلاعات از ۲۰ معدن آزمایشی نهایی نشده و به دلیل اینکه از قدیم برای معدن مس «بایچه‌باغ» زنجان گردشگری معدن لازم دیده شده اما اقدامی در این زمینه انجام نشده بود، با آغاز به کار طرح گردشگری، این معدن زودتر از معادن متروکه دیگر برای گردشگری در حال آماده شدن است.

زینال زاده با اشاره به اینکه با شروع طرح گردشگری معدن با همکاری دانشگاه زنجان و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان از تبدیل این معدن به جاذبه گردشگری برای مسافران داخلی و خارجی استقبال شد، گفت: از جمله معادن دیگر که از طرح گردشگری از معادن فعال استقبال کردند معدنکاران معدن فیروزه بودند.

او افزود: ما در این زمینه حتی مراجعاتی هم از سوی سرمایه‌گذاران داخلی داشته‌ایم که درخواست کردند معادنی که می‌توانند تبدیل به جاذبه گردشگری شوند را به آنها معرفی کنیم تا سرمایه‌های خود را در آن پروژه‌ها تزریق کنند و تا زمانی که سرمایه‌گذاران داخلی وجود دارند نباید به حاضر بهره‌مندی از معادن متروکه کشور به منظور محرومیت‌زدایی مناطق مجاور معدن یکی از اولویت‌های طرح گردشگری معدنی است که نخستین معدن برای جذب گردشگر، معدن مس بایچه‌باغ زنجان اعلام شده است. در روایت‌ها از این معدن آمده که روستاهای اطراف معدن فعال بایچه‌باغ در گذشته توسعه‌یافته‌تر از زنجان بوده تا جایی که زنجان در امکانات محدودیت‌هایی داشت و «بایچه‌باغ» از سینما برخوردار بود. اما با اتمام ذخایر مس این معدن، آبادانی روستای اطراف آن هم از بین رفت و فعالان معدنی از آن منطقه به عنوان شهر ارواح یاد می‌کنند.

تعیین کند. به این ترتیب که اگر محدوده معدنی از نظر میراث زمین‌شناختی دارای اهمیت باشد بخش‌هایی را به‌صورت نمادین برای گردشگری باقی گذارند. به‌عنوان مثال در برخی از محدوده‌های معدنی کنسارهای نادری وجود دارند که در صورت برداشت تمام آنها هیچ بخشی برای کارهای پژوهشی باقی نخواهد ماند. همچنین یکی دیگر از الزاماتی که می‌تواند به بهره‌برداران اطلاق شود بازسازی محدوده معدنی و بازگرداندن آن است. گفتنی است برخی از کشورها بعد از انجام فعالیت‌های معدنی منطقه مورد نظر با پوشش گیاهی نوسازی کرده یا دریاچه مصنوعی ایجاد می‌کنند.

نخستین طرح گردشگری کلید خورد

نخستین طرح گردشگری معدن وزارت صنعت، معدن و تجارت در معدن مس «بایچه‌باغ» زنجان کلید خورد. طرح گردشگری معدن وزارت صنعت، معدن و تجارت در حالی از سال ۸۹ مطرح شد که تاکنون مورد استقبال بسیاری از سوی فعالان معدنی، سرمایه‌گذاران و گردشگران نسبت به نهایی شدن این طرح و متمرکزشدن آن در معادن کشور و روستاهای اطراف قرار گرفته است.

یکی از اهداف مهم این طرح در کنار آبادانی روستاهای اطراف معدن، بهره‌مندی از معادنی است که با به پایان رسیدن ذخایر معدنی‌شان فقط یک متروکه به حساب می‌آیند در حالی که این متروکه‌های ارزشمند می‌توانند تبدیل به جاذبه‌های گردشگری شوند که علاوه بر درآمدزایی از سوی گردشگران داخلی، برای خارجی‌ها هم می‌تواند جذابیت علمی و گردشگری داشته باشند. پیروی از این الگوی جهانی، کارشناسان به این باور رسیده‌اند که معادن فعال هم می‌توانند در کنار متروکه‌ها، جاذبه‌های دیدنی برای مسافران داشته باشند و نمایش فعالیت‌های معدنی مانند استخراج ذخایر معدن و فرآوری در معدن روباز، مس، طلا، آهن، سنگ‌های ساختمانی و سرب و روی تمایل گردشگران را چند برابر خواهد کرد.

چندی پیش رییس هیات عامل ایمیدرو از مذاکره برای گردشگری در معادن متروکه خبر داده و اعلام کرده بود ما هنوز این موضوع را در دستور کار ایمیدرو قرار

و پیشرفته نیز وجود دارد. به‌طور کل معدن «نخلک» به‌عنوان یک تاریخچه معدنکاری در ایران به شمار آمده و مجموعه‌ای از فعالیت‌های معدنی را در خود جای داده و می‌تواند به یکی از جاذبه‌های گردشگری معدنی ایران تبدیل شود. وی به وظایف قانونی تعریف‌شده مختص سازمان زمین‌شناختی اشاره کرد و گفت: یکی از وظایف سازمان زمین‌شناختی مطالعه و معرفی و شناسایی ظرفیت‌های موجود درباره معدنی است که قابلیت ویژگی‌های لازم برای تبدیل شدن به مناطق ویژه گردشگری را دارند. درواقع سازمان زمین‌شناختی امکان ورود به این حوزه به‌عنوان بهره‌بردار و مجری طرح را ندارد اما در مواردی همچون نظارت بر بهره‌برداری و موضوعات مربوط به حفاظت محدوده‌ها ایفای نقش می‌کند. به این ترتیب که سازمان با معرفی محدوده‌ها زمینه را برای ورود بهره‌برداران اعم از بخش خصوصی و سازمان‌هایی همچون سازمان گردشگری و میراث فرهنگی که در این حوزه تخصص دارند مهیا می‌کند.

البته سازمان زمین‌شناختی می‌تواند با ارائه مشاوره به بهره‌برداران درباره جنس سنگ‌ها، ساختار زمین‌شناختی منطقه و... نوع بهره‌برداری را مشخص کند تا با رعایت اصول فنی هنگام انجام عملیات، ایمنی لازم برای محیط و بازدیدکنندگان وجود داشته باشد. وی خاطر نشان کرد: معادن هر قدر هم به شکل بهینه و اصولی مورد بهره‌برداری قرار گیرند باعث به وجود آمدن حفره و زخمی شدن منابع طبیعی می‌شوند. از این رو گردشگری معدنی، روش صحیح و بهینه برای استفاده از این حفره‌هاست که با بازگرداندن محیط به شکل طبیعی و ساماندهی فضا، هم بحث اقتصادی و هم محیط‌زیستی را می‌توان حاصل کرد. همچنین می‌توان گفت که سرمایه‌گذار و مجری طرح علاوه بر ساماندهی و بازسازی معدن که منجر به جذب گردشگر می‌شود به‌نوعی برای احیای منابع طبیعی خدمت ملی انجام داده است.

ایجاد الزامات برای بهره‌برداران

امری کاظمی در ادامه افزود: وزارت صنعت، معدن و تجارت که مجوز بهره‌برداری برای بخش‌های مختلف صادر می‌کند می‌تواند الزاماتی را برای این افراد

معدنی اشاره کرد و افزود: بازدید از معادن مدرن و جدید و آشنایی با روش‌های معدنکاری که بیشتر جنبه آموزشی دارد را می‌توان جزو جاذبه‌های گردشگری معدنی به‌شمار آورد. همچنین آشنایی با مناطق معدنی، رخنمون‌ها، سنگ‌ها و در کل تمام مواردی که به جاذبه‌های گردشگری مربوط می‌شود از دیگر موارد این حوزه است. در حال حاضر برخی از کشورها با تبدیل معادن قدیمی و کهن خود به مراکز گردشگری توانسته‌اند گردشگران بسیاری را سالانه جذب کرده و درآمدزایی قابل توجهی به‌دست آورند که از نمونه‌های آن می‌توان به کشور لهستان اشاره کرد. معدن متروکه نمک ویلیچکا در شهر «کراکوف»

سالانه بیش از یک‌میلیون و ۲۰۰ هزار نفر بازدیدکننده دارد و این در حالی است که طبق آمار به‌دست آمده در سال ۱۳۹۰ تعداد گردشگرانی که وارد ایران شده‌اند تنها یک‌میلیون نفر بوده و این موضوع درواقع نشان از اهمیت معادن و جاذبه‌های گردشگری این حوزه دارد. البته لازم به یادآوری است که در این معدن با ساخت سالن‌ها و بخش‌های مختلف و نشان دادن روش‌های معدنکاری قدیمی که در قالب ماکت طراحی شده سعی شده به جذابیت‌های این مجموعه افزوده شود.

وی با اشاره به اینکه بسیاری از کشورها به صنعت ژئوتوریسم معدنی روی آورده‌اند، گفت: قشرهای مختلفی از افراد جامعه از مردم عادی تا متخصصان از معادن بازدید می‌کنند. بازدید افراد متخصص بیشتر جنبه آموزشی و تخصصی دارد اما برای افراد عادی جامعه موارد دیگری همچون ورود به فضای سرپسته و وهم‌آلود، دیدن رگه‌های معدنی، استفاده از کلاه ایمنی و برخی تجهیزات معدنکاری، هیجان‌آور است و آنها را به سمت معادن جذب می‌کند.

قدمت جهانی معدنکاری در ایران

کاظمی افزود: ایران ظرفیت معدنکاری کهن و باستان‌شناسی بالایی را به خود اختصاص داده و جزو کشورهای برتر جهان شناخته می‌شود. به‌عنوان مثال در معدن سرب و روی نخلک که در نزدیکی شهرستان انارک در استان اصفهان قرار دارد شواهدی از معدنکاری‌های کهن که به زمان ساسانیان و حتی قبل از آن بازمی‌گردد دیده شده و در کنار آن معدنکاری مدرن

نرگس قیصری - گروه معدن: ژئوتوریسم شکل ویژه‌ای از صنعت گردشگری است که در آن ژئوسایت‌ها (مکان‌های ویژه زمین گردشگری) در مرکز توجه گردشگران قرار می‌گیرند. یک ژئوسایت می‌تواند چشم‌انداز، اشکال متنوع ناهمواری‌های سطح زمین، یک رخنمون سنگی، لایه‌های فسیل‌دار یا یک سنگواره ویژه باشد و «جهانگردی زمین‌شناسی» روی جنبه‌های فرهنگی و تاریخی، همچون توجه به ساخت بناها از صخره‌ها و سنگ‌های محلی و بر اشکال گوناگونی از فعالیت‌های معدنکاری متمرکز می‌شود.

از بین جاذبه‌های ژئوتوریستی هر کشوری، معادن از اهمیت خاصی برخوردار هستند که باغنوان ژئوتوریسم معادن مورد توجه قرار می‌گیرند؛ چراکه دیدن معادن، روش‌های اکتشاف و استخراج آنها، دستگاه‌ها و ماشین‌آلات مورد استفاده برای استخراج معادن، مشاهده انواع سنگ‌ها به‌ویژه سنگ‌های قیمتی و جواهری برای مردم جذابیت خاصی دارد.

این بدان معناست که جذابیت معادن فعال بیش از معادن متروکه است اگر چه فعلا در طرحی که وزارت صنعت، معدن و تجارت در دست بررسی و مطالعه دارد تبدیل معادن متروکه به مکان‌های گردشگری در اولویت است.

درک موابه خدادادی به صورت معادن و ظرفیت مناطق و روش‌های معدنکاری و تاریخچه معدنکاری هر منطقه از گذشته‌های دور تا زمان حال، به منظور رونق گردشگری طبیعت‌گرا و پرکردن اوقات فراغت و کمک به درک و استفاده درست از موابه و حفظ محیط‌زیست و آموزش همگانی علوم زمین و معدنکاری، از رویکردهای جدید جهان است که خود می‌تواند نقش مهمی در کارآفرینی برای مهندسان معدن و افزایش درآمد جنبی معادن بخش خصوصی و حفظ طبیعت بی‌جان بعد از عملیات معدنکاری داشته باشد.

صنعت ژئوتوریسم معدنی

علیرضا امری‌کاظمی، رییس گروه میراث زمین‌شناختی و ژئوتوریسم سازمان زمین‌شناختی درباره گردشگری معدنی در گفت‌وگو با اقتصادنیوز اظهار کرد: گردشگری معدنی به دو بخش تقسیم می‌شود؛ بخش نخست مربوط به گردشگری در معادن کهن و قدیمی است که در این معادن از روش‌های سنتی و دستی برای انجام عملیات معدنکاری استفاده می‌شده و این موضوع که یکی از زیرشاخه‌های زمین باستان‌شناسی است جزو جاذبه‌های دیدنی معادن قدیمی به‌شمار می‌آید. از طرفی وجود وسایل و تجهیزات برای معدنکاری از دیگر مسائلی است که می‌تواند موردتوجه بازدیدکنندگان قرار گیرد.

وی در ادامه به بخش دوم گردشگری

رییس اداره امور سهام چادرملو:

امنیت سرمایه‌گذاری، عامل رونق بازار بورس

به‌زای هر سهم بوده که نسبت به سال قبل کاهش یافته است و دلیل آن نیز بحث‌های مربوط به حق‌انتفاع و بالا رفتن هزینه‌های شرکت بوده، ضمن اینکه قیمت فروش شرکت نیز کاهش یافته است. رییس اداره امور سهام شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با بیان اینکه پیش‌بینی آینده بازار سنگ‌آهن به بخش‌های مختلف بستگی دارد، اظهار کرد: براساس برخی گزارش‌های منتشر شده وضعیت کنونی بازار سنگ‌آهن حداقل تا ۲ سال آینده تغییر خاصی نخواهد کرد.

خرید تبدیل به صف فروش شود. غلامی درباره آخرین پیش‌بینی سود چادرملو در سال مالی جاری و تاثیر راه‌اندازی طرح فولاد چادرملو بر این پیش‌بینی اظهار کرد: راه‌اندازی فولاد چادرملو را در صورت‌های مالی سال ۹۴ اعمال کردیم و به میزان ۲۰۰ هزار تن تولید نیز برای این پروژه در نظر گرفته‌ایم. وی با بیان اینکه راه‌اندازی نیروگاه چادرملو دست‌کم در سال جاری تاثیر چندانی بر سودآوری شرکت نخواهد داشت، عنوان کرد: برای سال ۹۴ پیش‌بینی سود چادرملو حدود ۶۸ تومان

در سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی عنوان کرد و گفت: سرمایه‌گذاران واقعی هیچگاه به دنبال سود لحظه‌ای و مقطعی نیستند بلکه سودآوری باید تداوم داشته باشد تا ایجاد انگیزه کند و شکی نیست که تحقق این شرایط مستلزم امنیت اقتصادی و ثبات سیاسی است. امیر غلامی نکته منفی بازار بورس ایران را احساسی بودن عنوان کرد و افزود: تصمیم‌گیری‌های احساسی و بدون تحلیل‌های تکنیکال و فاندانتمال فعالان بازار سرمایه، موجب شده با کوچکترین خبر و شایعه بازار به هم بریزد و یک صف

رییس اداره امور سهام شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با اشاره به شرایط جذب سرمایه‌گذار در بازار سهام ایران گفت: امنیت اقتصادی با افزایش سرمایه‌گذاری ارتباط مستقیم دارد. اگر مقررات و ضوابط و تصمیم‌گیری‌های اقتصادی مدام در حال تغییر باشد نمی‌توان به جذب سرمایه‌گذاری‌های موثر در روند اقتصادی کشور امیدوار بود.

به گزارش اقتصادنیوز، وی همچنین ثبات در سیاست خارجی و روابط بین‌الملل را از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار